

Service Excellence	แผนงานที่ 9 อุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร	โครงการ พัฒนาเมืองสมุนไพร				
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้เกิดพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในทุกภูมิภาคของประเทศ 2. สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในจังหวัด/เขตสาธารณสุข กระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดและประเทศ เพื่อการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม						
ตัวชี้วัด : จำนวนเมืองสมุนไพร อย่างน้อยเขตละ 1 จังหวัด						
สถานการณ์ Situation : เมืองสมุนไพร เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 ถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการนำร่อง 4 จังหวัด ครอบคลุม 4 ภาค 4 เขตสุขภาพ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสกลนคร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยปลายปี 2560 ได้กำหนดพื้นที่ (Mapping) เพิ่มอีก 9 จังหวัด (พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และสงขลา) รวมทั้งสิ้น 13 จังหวัด ใน 12 เขตสุขภาพ เพื่อวางแผนเป็นเมืองสมุนไพรส่วนขยาย Baseline : ปี 2560 มีเมืองสมุนไพร 4 จังหวัดนำร่อง (เชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร สุราษฎร์ธานี)						
มาตรการ	แนวทาง/กิจกรรมหลัก	ส่วนกลาง	เขต	จังหวัด	ระยะเวลา	งบประมาณ
มาตรการที่ 1 สร้างความเข้มแข็งของการบริหารและนโยบายของรัฐเพื่อการขับเคลื่อนพื้นที่ฐานรากอย่างยั่งยืน	1. จัดทำแผนงานบูรณาการพัฒนาเมืองสมุนไพร ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด 2. จัดตั้งคณะกรรมการโครงการเมืองสมุนไพรระดับจังหวัด 3. คัดเลือกกลุ่มแกนนำด้านสมุนไพรในจังหวัด และขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรที่มีพื้นที่การปลูกตั้งแต่ 100 ตารางวาขึ้นไป 4. จัดทำฐานข้อมูลด้านสมุนไพรผู้ปลูก/ผู้จำหน่าย/พื้นที่ปลูก/แปรรูป/ปริมาณวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน ของจังหวัด 5. ศึกษาความต้องการวัตถุดิบสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่จังหวัดเมืองสมุนไพร	-	✓	4 จังหวัดนำร่อง 9 จังหวัดส่วนขยาย	ต.ค. 60 – ก.ย. 61	14.4284 ลบ.
มาตรการ	แนวทาง/กิจกรรมหลัก	ส่วนกลาง	เขต	จังหวัด	ระยะเวลา	งบประมาณ

มาตรการที่ 2 พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ สมุนไพรกระดับมูลค่า ผลผลิตให้กับเกษตรกร	<u>ต้นทาง</u> 1. ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน GAP/GACP/Organic (นาร่อง), GAP/GACP (ส่วนขยาย) <u>กลางทาง</u> 1. จัดตั้งตลาดกลางวัตถุดิบและสารสกัดสมุนไพร 2. พัฒนาคุณภาพโรงงานผลิตยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐาน GMP	-	✓	4 จังหวัดนาร่อง 9 จังหวัดส่วนขยาย	ต.ค. 60 – ก.ย. 61	450.7383 ลบ.
มาตรการที่ 3 ขยายช่องทางการใช้ ประโยชน์ เพิ่มมูลค่าและ การตลาด (Non- Therapeutics)	1. พัฒนาศักยภาพด้านแผนธุรกิจ (Business plan) 2. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs สู่ ตลาดสากล 3. เพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประกอบการหรือองค์กรที่มีความพร้อมในการ ทำงานวิจัยหรือนวัตกรรมด้านสมุนไพรมาผลิตเป็นยา หรือผลิตภัณฑ์ ที่เพิ่มมูลค่า ที่ได้มาตรฐานและมีความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ 4. ขยายช่องทางการตลาด	✓	✓	4 จังหวัดนาร่อง 9 จังหวัดส่วนขยาย	ต.ค. 60 – ก.ย. 61	75.3267 ลบ.
มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการใช้สมุนไพรใน ระบบบริการสุขภาพ (Therapeutics)	1. พัฒนางานประชาสัมพันธ์เชิงรุก 2. กำหนดยาสมุนไพรเพื่อใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบันในสถานบริการ ทุกระดับ	-	✓	4 จังหวัดนาร่อง 9 จังหวัดส่วนขยาย	ต.ค. 60 – ก.ย. 61	128.8229 ลบ.

<p>Small success</p>	<p style="text-align: center;">3 เดือน</p> <p><u>จังหวัดน่าน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> มีกลุ่มแกนนำด้านสมุนไพรอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีฐานข้อมูล ผู้ปลูก/ผู้จำหน่าย/พื้นที่ปลูก/แปรรูป/ปริมาณวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานของจังหวัด มีข้อมูลความต้องการวัตถุดิบสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของจังหวัดเมืองสมุนไพร (Demand & Supply Matching) <p><u>จังหวัดส่วนขยาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> มีฐานข้อมูล ผู้ปลูก/ผู้จำหน่าย/พื้นที่ปลูก/แปรรูป/ปริมาณวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน ของจังหวัด 	<p style="text-align: center;">6 เดือน</p> <p><u>จังหวัดน่าน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> มีพื้นที่เพาะปลูกสมุนไพรที่ได้มาตรฐานจากแปลงปลูกมาตรฐาน GAP/GACP/Organic จำนวนรวม 1,000 ไร่/ปี มีโรงงานแปรรูปและผลิตยาผลิตภัณฑ์สมุนไพร GMP อย่างน้อย 1 แห่ง <p><u>จังหวัดส่วนขยาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> มีการจัด Zoning พื้นที่การปลูกสมุนไพร มีโรงงานแปรรูปและผลิตยาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเตรียมการเข้าสู่มาตรฐาน GMP อย่างน้อย 1 แห่ง (ภาครัฐและเอกชน) 	<p style="text-align: center;">9 เดือน</p> <p><u>จังหวัดน่าน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพิ่มจำนวน Shop/ Outlet อย่างน้อยปีละ 1 แห่ง มีมูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น <ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์สมุนไพร Product Champion (ไพล กระชายดำ ขมิ้นชัน บัวบก) อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นในจังหวัด อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ สำหรับทำแผนธุรกิจ (Business plan) <p><u>จังหวัดส่วนขยาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> จัดตั้ง Shop/ Outlet อย่างน้อย 1 แห่ง บุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสมุนไพรได้รับการอบรมด้านแผนธุรกิจ (Business plan) 	<p style="text-align: center;">12 เดือน</p> <p><u>จังหวัดน่าน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> มูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรรวมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 มูลค่าของการใช้สมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุข เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ร้อยละของผู้ป่วยนอกได้รับบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 20 <p><u>จังหวัดส่วนขยาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> มูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรรวมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 มูลค่าของการใช้สมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุข เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ร้อยละของผู้ป่วยนอกได้รับบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 20
<p>หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานหลัก สำนักงานคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p> <p>หน่วยงานร่วม สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p>				